

De Reïmaging

Sex Work Mediagids

Handleiding vóór journalisten en sekswerkers
dóór journalisten en sekswerkers

Foto: Sabine Joosten, Model: Tania

Colofon

Deze gids is een uitgave van Reimagining Sex Work, een initiatief van sekswerkers in samenwerking met wetenschappers, fotografen en journalisten.

Aan deze gids werkten, onder andere, door deelname aan de focusgroepen, workshops, organisatie, redactie, advies of andere input mee:

Andre Weststrate	Kim Einder	Robin Haurrisa
Boann van der Zee	Laura Sofie van der Reijden	Roos Schippers
Carmen Kleinegris	Luna Virgine	Sabine Joosten
Carola	Lilly Jade	Sari Noordwest
Dennis	Linda Lush	Saskia Boer
Diotima	Lisa Philippo	Saskia Wassenaar
Eike den Hertog	Lisa Stevens	Sevla
Essie	Lucy Morales	Sien Boonen
Fay	Maaïke	Sjon Hagenaars
Frank Willems	Marianne Craanen	Stan Hulsen
Guido Koppes	Maya Honingdauw	Tammy van Nerum
Helene	Menno Sedee	Tania
Jerry van der Weert	Miranda	Thalia
Joris van Gennip	Moira Mona	Vassilis
Juan	Nadia	Vera Mulder
Julia Maan	Nico	Vera Rodriguez
Kami Million,	Niki	Wendy
Karin Hollaar	Omar	

Beeldmateriaal uit de gids is onder andere te verkrijgen via ANP Foto, de Beeldunie of Reimagining Sex Work.

Een kleine bijdrage voor deze gids is zeer welkom. Kijk op onze website hoe je ons project kunt ondersteunen.

www.ReimaginingSexWork.nl

Eerste druk 2022, tweede verbeterde druk 2023
Vormgeving: Studio Frank Willems

De gids werd mede mogelijk gemaakt door:

VSBfonds,
iedereen doet mee

Wij zijn trots op de bijzondere samenwerking tussen sekswerkers, modellen, fotografen, wetenschappers, journalisten en redacteurs en op deze mediagids die hieruit ontstaan is.

Grote dank aan alle betrokken fotografen, journalisten en redacteurs. Veel dank voor jullie creatieve ideeën, eerlijke adviezen en ontroerende toewijding.

Onze dank gaat ook uit naar Belle Hulpverlening, CandyShop, P&G292 en PIC. Dank voor de gastvrijheid en voor de prachtige locaties die we mochten gebruiken voor de workshops en fotoshoots in Utrecht, Tilburg en Amsterdam.

Onze meest dierbare dankbaarheid is voor de sekswerkers en modellen. Zonder jullie zou deze mediagids er niet zijn. Dankzij jullie zijn er nieuwe foto's in de beeldbanken verschenen en échte verhalen in de kranten. Er is een beweging in gang gezet. Meer zichtbaarheid van seksuele diversiteit zorgt ervoor dat dit normaler wordt gevonden, zodat álle mensen zich vrij voelen, wie of wat ze ook zijn. Jullie zijn de inspiratie, de voorvechters en de hoofdpersonen!

Minke Dijkstra
Yvette Luhrs
Brenda Oude Breuil
Sarah Shezade
Mischa Tydeman

Foto: Sevla

Inhoud

Inleiding	5
Wat iedereen over sekswerk zou moeten weten	7
Sekswerk in de media	11
Voor journalisten en sekswerkers	12
Begrippenlijst	16
Tips en tricks per specialisatie	21
Sekswerkers	21
Schrijvende journalisten en verslaggevers	24
Fotografen en beeldmakers	26
Beeldredacteurs	28
Eindredacteurs	29
Studenten	32
Tot slot	33

Inleiding

Deze gids is tot stand gekomen na veel gezamenlijke gesprekken en uitwisseling van kennis tussen journalisten, fotografen, (beeld)redacteurs én sekswerkers. Voor het eerst schetsen zij samen een genuanceerd, eerlijk en compleet beeld van beeldvorming rond sekswerk in de media. De gids gaat in op belangrijke aandachtspunten, valkuilen en geeft tips voor een goede samenwerking tussen sekswerkers en journalisten.

Sekswerk is in Nederland een legaal beroep waarover veel vooroordelen en misvattingen bestaan. Deze worden in de media, vaak onbedoeld en onbewust, bevestigd en versterkt. Dit heeft invloed op hoe de samenleving naar sekswerk kijkt en vergroot het stigma. Dat stigma op sekswerk heeft serieuze consequenties voor de veiligheid en het welzijn van de mensen die dit werk doen. Terwijl de journalistiek juist ook een belangrijke rol kan spelen in het verminderen van het stigma en vooroordelen.

In het kader van het project Reimagining Sex Work gingen sekswerkers, journalisten, fotografen en redacteurs meermaals met elkaar in gesprek over sekswerk en de media in een reeks van online focusgroep bijeenkomsten. Deze interessante uitwisseling van ervaringen, verhalen en perspectieven leidde tot begrip en samenwerking. De opbrengst van deze gesprekken was de input voor deze gids. Naast deze online bijeenkomsten werden er fotografie workshops voor en door sekswerkers georganiseerd. En er is in samenwerking met sekswerkers en fotografen gewerkt aan beter beeldmateriaal over sekswerk voor de Nederlands beeldbanken.

De gids geeft tips en tricks voor iedereen die zich bezighoudt met media en sekswerk. Hij bestaat uit een algemeen deel en toegespitste informatie voor de verschillende specialisaties zoals verslaggevers, eindredacteurs, beeldmakers en natuurlijk sekswerkers zelf. Na het lezen van deze gids weet je meer over sekswerk en over hoe jij een genuanceerder verhaal over sekswerk kunt vertellen.

Niki onder haar rode paraplu Foto: Juan

Wat
iedereen
over
sekswerk
zou
moeten
weten

Waar hebben we het eigenlijk over wanneer we spreken over sekswerk? In dit hoofdstuk gaan we terug naar de basis.

Iedereen heeft iets met seksualiteit.

Of we het willen of niet, we hebben allemaal een persoonlijke relatie met seksualiteit. Die relatie wordt gevormd door onze eigen ervaringen, maar ook door hoe onze maatschappij naar seksualiteit kijkt. Daarom is het vaak lastig met elkaar te praten over seks. Dat geldt voor pubers van 16, voor mensen in hun mid-life crisis, voor journalisten én voor sekswerkers. Objectiviteit bestaat niet, en op dit onderwerp al helemaal niet. Onze persoonlijke relatie met seks informeert onze professionele relatie met seks. Het kleurt, ook al realiseren we ons dit niet altijd, hoe we de seks van anderen beoordelen. Dat geldt voor journalisten én voor sekswerkers. Sommige onder ons hebben misschien wel meer ervaring in die relaties onderzoeken.

Wat is sekswerk. Sekswerk is het aanbieden van een betaalde seksuele service. Daaronder vallen veel verschillende soorten sekswerk, denk aan een webcamshow, een performance in een pornofilm, het aanbieden van gedragen slipjes, een striptease, een tantrische massage of penetratieve seks. Wanneer iemand deze handelingen als betaalde service aanbiedt spreken we van sekswerk. De beroepsgroep omvat dus onder andere strippers, cam- en pornoperformers, erotisch masseurs, escorts, mensen die achter het raam werken, enzovoorts.

Wie doet er sekswerk. Sekswerkers hebben, net als alle mensen, verschillende genders. Vrouwen en transgender vrouwen zijn met ruim 95 procent in de meerderheid maar ook non-binaire mensen, transgender mannen en mannen werken als sekswerker. We weten niet hoeveel sekswerkers er in Nederland zijn. Er zijn

wel schattingen dat er meer dan 20.000 mensen in de prostitutie werken in Nederland. Het merendeel van de sekswerkers heeft de Nederlandse nationaliteit. Maar er zijn ook veel sekswerkers met een migratieachtergrond.

Nils-Anders tijdens het pop-up strip club Striptopia bij het Whore House film and art festival. Foto: Sabine Joosten

Beleid. Prostitutie is de enige vorm van sekswerk waar speciale wetten voor zijn geschreven. In theorie spreken we van prostitutie wanneer de klant betaalt voor geslachtsgemeenschap of voor het aanraken van geslachtsdelen. Maar in de praktijk is er niet altijd een duidelijk scheidingslijn tussen de verschillende werkvormen. En verschillen de aange-

boden diensten net zo veel per persoon als per vorm. Voor alle andere vormen van sekswerk gelden dezelfde wetten en regels als voor iedere andere baan in Nederland. Prostitutie is in principe legaal. Legaal betekent in dit geval echter dat je alleen mag werken als je aan een aantal specifieke regels voldoet. Bijvoorbeeld door te werken op een werkplek met een vergunning, zoals een raambordeel, club of privéhuis. Sekswerkers die werken via een club, privéhuis of escortbureau worden verplicht uitbetaald via de opting-in regeling. Hierdoor hebben ze aanzienlijk minder rechten dan gewone werknemers of zzp'ers. Zij hadden bijvoorbeeld geen recht op Corona noodsteun.

Legaliteit. Sekswerk is al sinds de tijd van Napoleon legaal in Nederland. Er was wel een bordeelverbod, maar dat werd in 2000 opgeheven. De tot dan toe gedoogde bordelen konden nu een vergunning van de gemeente krijgen. Toch is sinds de opheffing van het bordeelverbod ruim twee derde van de vergunde plekken verdwenen. Het beleid rondom sekswerk wordt op gemeentelijk niveau bepaald. Veel gemeenten kiezen er voor om individuele sekswerkers aan dezelfde regels te toetsen als seksinrichtingen zoals bordelen en seksclubs. In de praktijk is het daarmee voor een individuele sekswerker vrijwel onmogelijk om zelfstandig thuis of als escort te werken. Individuele

Sekswerkers van SAVE en Striptopia organiseren een liefdadigheidsbingo voor hun collega's die in financiële nood zijn geraakt tijdens de pandemie. Foto: SAVEsexworkersrights.nl

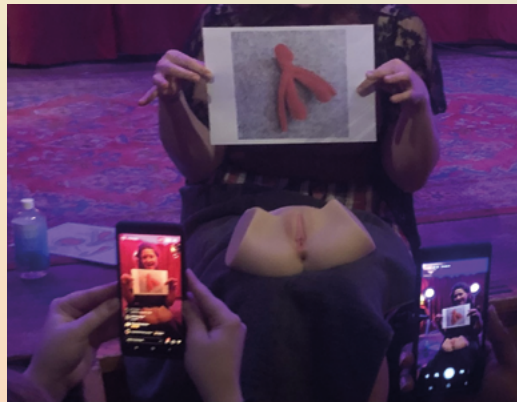
sekswerkers die in deze gemeenten zonder vergunning toch werken noemt men in de volksmond ‘illegale prostituees’ en hun woning een ‘illegaal bordeel’.

Decriminalisatie. Omdat sekswerkers overal ter wereld geweld en uitsluiting meemaken vanwege hun beroep, zetten zij zich op een mondiale schaal in voor hun eigen veiligheid. De rode paraplu is het internationale symbool voor die strijd. Ook in Nederland wordt er veel georganiseerd en deze gids is daar een voorbeeld van. Sekswerkers in Nederland stellen dat een aanpassing in de wetgeving een belangrijke stap is naar veiliger kunnen werken. Hiervoor kijken zij naar het decriminalisatie-model, zoals dat al

jaren geldt in New South Wales in Australië, waar sekswerk voor de wet een beroep is als alle andere. In de praktijk betekent dit dat sekswerkers meer en betere toegang tot het rechts- en financiële systeem en gezondheidszorg hebben. Ze stappen bijvoorbeeld eerder naar de politie of een arts als ze geweld meemaken en winnen rechtszaken wanneer managers in bordelen over hun grenzen heen gaan. En ze kunnen gewoon een woning huren, een bankrekening openen en een verzekering afsluiten. Dat is in Nederland niet het geval. Decriminalisatie versterkt de positie van alle sekswerkers, juist ook van hen die arbeidsuitbuiting of geweld meemaken. Het decriminalisatie-model is in 2022 ook aangenomen in België.

Peep Show Hoes op het Queer Red's festival. Modellen: Megan and Feyn Fern. Foto: Sabine Joosten.

Een cursus van een sekswerker wordt live gestreamed tijdens een online liefdadigheidsbingo in Eindhoven. Foto: SAVEsexworkersrights.nl

Sekswerk in de media

Dit hoofdstuk bestaat uit een algemeen deel, met informatie die voor iedereen van belang is, een begrippenlijst en een deel met tips and tricks voor de verschillende specialisaties en rollen.

Voor journalisten en sekswerkers

Tijdens de totstandkoming van deze handleiding bleek al snel dat journalisten en sekswerkers veel ideeën over elkaars werk hebben die niet altijd helpen bij een soepele samenwerking. Het kan daarom gebeuren dat berichtgeving over sekswerk een onvolledig beeld schetst over het werk en de mensen die het doen. Hieronder vind je de grootste gemeenschappelijke thematische uitdagingen en manieren om daar mee om te gaan.

Vertrouwen. Iedere goede relatie is gebaseerd op vertrouwen. Dus ook die tussen een sekswerker en een journalist. Voor nieuwsberichten over sekswerk worden sekswerkers vaak niet zelf benaderd en als dat wel gebeurt, klopt soms de quote niet. Een journalist met goede bedoelingen staat dus vaak al met één-nul achter, nog voordat er überhaupt is kennisgemaakt.

Het helpt daarom om transparant te zijn over het journalistieke proces en hoe je artikel of video tot stand komt. Leg je werkwijze uit, wat je wil bereiken, wees waar mogelijk royaal met afspraken om een stuk terug te lezen en te corrigeren, enzovoorts.

Maar ook journalisten vertrouwen hun bronnen die zij spreken niet zomaar, dus ook sekswerkers niet. Expertise wordt niet verondersteld, en moet worden gecheckt. Dat kan voor sekswerkers soms vervelend voelen. Helemaal als je vaak de ervaring hebt gehad dat jouw echte verhaal er niet toe doet. Die ervaring is zelfs zo herkenbaar voor sekswerkers

dat de leus ‘nothing about us without us’ ook veelvuldig bij sekswerkerrechten demonstraties gebruikt wordt. Ook hier helpt het wederom om wederzijds duidelijk de verwachtingen naar elkaar uit te spreken.

Vakkennis. Journalisten en sekswerkers weten vaak weinig over elkaars werkpraktijk. Sterker nog, journalisten én sekswerkers onderling weten soms weinig van elkaars manier van werken. Zo is het op sommige redacties gebruikelijk dat een redacteur vrijwel geen invloed heeft op de titel of afbeelding die bij een stuk komt te staan, terwijl er op andere redacties alles rondom een publicatie in overleg gaat. Bejegening en taalgebruik verschillen niet alleen per persoon maar ook per uitgever. Op sommige redacties zijn er specifieke richtlijnen voor inclusief taalgebruik of is er een diversiteitswerkgroep.

Ook voor sekswerk geldt: de ene vorm van sekswerk is de andere niet. Iemand die achter het raam werkt heeft met geheel andere regels te maken dan iemand die klanten ontvangt in een hotelkamer, een werkpraktijk die weer heel anders is dan die van iemand die webcamt. Gelukkig zijn er behoorlijk wat sekswerkorganisaties die vragen kunnen beantwoorden over de bredere context van het werk.

Stigma op sekswerk maakt ook dat niet alle sekswerkers zichzelf als sekswerker zullen omschrijven. Of dat ze geneigd zijn taal te gebruiken die de ene vorm van sekswerk ‘minder erg’ maakt dan de an-

Seksworkerspanel tijdens het door sekswerkers georganiseerde Whore Arts & Politics festival Snap! 2022 in Brussel (België). Foto: Sabine Joosten

der. Dit noemen we de ‘hoerarchie’ en het klinkt vaak als ‘ik werk dan wel als erotische tantramasseur, maar ik sta in ieder geval niet achter het raam’ of ‘ik heb dan wel seks met mensen op een kamer maar ik sta in ieder geval niet naakt voor jan en alleman op het internet’. Journalisten zelf kijken soms ook verschillend naar werken voor de online redactie van een commerciële zender en de researchredactie voor een achtergrond-documentaire bij een publieke omroep. Terwijl ze wel allemaal met dezelfde elementen werken. Voor sekswerk geldt wel dat hoe minder aanzien een bepaalde werkvorm heeft, hoe meer last die sekswerkers van stigma en vaak ook geweld hebben. Probeer als mediamaker én als sekswerker dus te voorkomen dat je hieraan bijdraagt.

Contact. Journalisten en sekswerkers weten elkaar maar slecht te vinden. En dat is eigenlijk best gek, want we werken allemaal in de publieke ruimte. Jour-

nalisten zijn vaak vindbaar via de uitgevers voor wie ze werken en sekswerkers hebben tegenwoordig heel vaak een online presence in de vorm van advertenties of contentplatforms. Natuurlijk is het niet altijd gewenst dat je iemand lastigvalt als ze met iets anders bezig zijn, dus even doorzoeken naar iemands sociale media is vaak het meest netjes. Zowel journalisten als sekswerkers zijn goed vertegenwoordigd op Twitter en/of LinkedIn. Heb je eenmaal contact, onderhoud dat dan ook. Laat weten als je van uitgever, werkmail of werknummer verandert. Maar laat ook eens iets van je horen voor het algemeen delen van kennis. Zo zijn sekswerkers niet alleen sekswerkers maar ook ouders, zelfstandig ondernemers, mantelzorger en hebben ze identiteiten die ook in een andere context interview-waardig zijn. Sekswerkers weten vaak ook goed wat er aan nieuwswaardigheid speelt binnen hun eigen gemeenschap. Maak daarin dus gebruik van elkaar.

Veiligheid. Door het stigma dat op sekswerk rust is uit de kast zijn als sekswerker niet altijd veilig en in veel gevallen ronduit gevaarlijk. Sekswerkers maken geweld mee vanwege hun beroep. Soms tijdens hun werk, maar ook daarbuiten. Het geweld varieert van fysiek geweld tot stalking tot pesterijen, uithuiszetting of uitsluiting van financiële diensten. En niet alleen klanten zijn daders, maar juist ook mensen uit de omgeving van een sekswerker, denk aan ouders op school, burens, familieleden, enzovoorts. Bespreek dus vooraf met elkaar wat de risico's kunnen zijn voor de sekswerker die meewerkt aan een interview. Denk daarbij aan herkenbaarheid, niet alleen in beeld maar ook in context. En vraag je af welke risico's je als sekswerker, journalist of redactie bereid bent te nemen en hoeverre je daarin zorg kunt dragen.

Vragen, vragen, vragen. Ervan uitgaande dat we niet alles kunnen weten, weten we dus ook niet altijd wat wenselijk taalgebruik is. En dat is oké. Maar geef dat wel aan bij het begin van een gesprek en vraag naar iemands voorkeuren. Over het algemeen geven mensen liever antwoord op een eerlijke vraag dan dat zij zich verdedigen tegen stigmatiserend taalgebruik en onjuiste bejegening.

Er zijn ook vragen die sekswerkers al honderd keer gesteld zijn zonder dat ze echt belangrijk zijn voor het betreffende item. De 'wat vinden je ouders er van', 'hoe ben je in het vak gerold', 'hoeveel verdien je precies', 'is jouw werk seksueel bevredigend' zijn ronduit saai en echt niet relevant voor een item over wetgeving, een demonstratie en vaak zelfs ook niet voor een persoonlijk interview. Het is dus niet gek als ze inderdaad een beetje ongepast voelen. Vermijd ze of werk eens samen aan een ander item waarin ze wel passen.

Hetzelfde geldt voor vragen over de zogenoemde 'andere kant van sekswerk', waarmee dan eventuele misstanden bedoeld worden. Vragen stellen over mensenhandel en uitbuiting in de seksindustrie aan een gemiddelde sekswerker, is ongeveer hetzelfde als aan een kassamedewerker vragen hoe de arbeidsrechten van aspergestekers gewaarborgd kunnen worden. Zo'n vraag kaapt vaak het hele gesprek en zorgt ervoor dat een heleboel urgente zaken die nu in de sekswerkersgemeenschap spelen nooit besproken worden, laat staan het nieuws halen. Tenzij dat de titel van het artikel is 'Hoe denken sekswerkers over het tegengaan van misstanden', is de vraag vrijwel altijd stigmatiserend en koppelt het strafbare misdrijven aan de legale werkzaamheden van sekswerkers.

Iedereen heeft belang bij een frame.

Hoe en waar er over sekswerk wordt gepubliceerd heeft naast een informeren doel ook vaak een politiek doel. Deze gids heeft bijvoorbeeld als doel sekswerk te destigmatiseren. We proberen dat zo genuanceerd mogelijk te doen maar ontkomen natuurlijk ook niet altijd aan onze eigen framing. We zien in de media een aantal frames die hardnekkig herhaald worden. Zoals het al hierboven genoemde mensenhandel-frame. Maar bijvoorbeeld ook het 'happy hooker vs. gedwongen sekswerker'-frame. Door in zulke dualiteiten te denken plaats je de gemiddelde 'ik kies dit werk maar ik zat nu ook liever op het strand met een boekje'-sekswerker buiten het debat. Of überhaupt het 'zielige meisjes'-frame waarmee er nooit aandacht is voor (trans) mannen en non-binaire sekswerkers.

Deze frames gaan vaak samen met cijfers over dwang en uitbuiting. Rapportages gebruiken vaak cijfers die wetenschappelijk in twijfel te trekken zijn. Ondanks dat dit soort cijfers voor een item belang-

rijke informatie zijn, moeten we helaas vaststellen dat echt goed meetbare cijfers over dwang en uitbuiting simpelweg niet beschikbaar zijn. Nee, ook niet bij de Nationaal Rapporteur Mensenhandel. Maar deze rapportages worden vaak wel breed opgepikt door de Nederlandse journalistiek. Ze zijn dan dus ook een krachtig instrument voor het kleuren van het publieke debat. Zo zien we bijvoorbeeld dat een organisatie als het CKM regelmatig eerdere onderzoeken herpubliceert voorafgaand aan de behandeling van een wet over sekswerk. Goed is het dan om

te weten dat de persvoorlichter aldaar ook mede het programmaonderdeel over sekswerk voor de ChristenUnie schreef. Er spelen regelmatig grotere ideologische en ook financiële belangen bij publicaties rondom uitbuiting en dwang. Het is daarom belangrijk om ook in dit soort situaties wederhoor te plegen. Want een artikel over wet- en regelgeving dat invloed heeft op het leven van sekswerkers, zonder daarin de consequenties voor sekswerkers te benoemen, maakt het leven van mensen in het vak stukken gevaarlijker.

Sekswerkers reizen met een mobiele peepshow naar Brussel om te vieren dat in België sekswerk uit het Wetboek van Strafrecht is gehaald. Foto: Sabine Joosten

Begrippenlijst

Journalisten en sekswerkers kennen als geen ander de impact van taal. Wanneer je schrijft of spreekt over sekswerk loop je de kans gebruik te maken van termen die niet helemaal eenduidig zijn, of waarvan de sekswerkgemeenschap 'liever dat woord niet gebruikt'.

In deze begrippenlijst vind je een groot aantal begrippen en wordt uitgelegd waarom iets wel en niet oké is om te zeggen of schrijven.

PROSTITUEE

- wordt vaak als negatief gebruikt én ervaren. Het dekt in veel gevallen niet alle diensten die een sekswerker aanbiedt.

HOER

- scheldwoord, en altijd neerbuigend (net als: 'van lichte zeden' of 'meisje van plezier')

JE LICHAAM VERKOPEN

- een sekswerker neemt het eigen lichaam na werktijd gewoon weer mee naar huis, het lichaam verandert niet van eigenaar.

SEKSWERKER

- paraplueterm voor iedereen die een betaalde seksuele dienst aanbiedt. De term is vanuit de sekswerkgemeenschap zelf aangedragen en wordt wereldwijd gebruikt.

EEN SEKSUELE DIENST AANBIEDEN

- een sekswerker biedt tegen betaling een bepaalde service, zoals een masseur of een accountant ook een dienst aanbiedt. Het is inclusief naar alle vormen van sekswerk.

'ETALEREN' OF 'LICHAAM IN DE UITVERKOOP'

- wordt vaak gebruikt als het gaat om mensen die achter de ramen werken, zij moeten klanten werven. Etaleren of 'uitverkoop' vermaakt een mens tot een object.

KLANTEN WERVEN

- dat is letterlijk wat het is

HOERENLOPER OF SEKSKOPER

- het is denigrerend voor zowel sekswerker als klant en het draagt bij aan stigma. Daarbij is een klant die zich schaamt voor diens bezoek een risico op geweld.

BETALENDE KLANT VOOR EEN SEKSUELE DIENST

- dat is wat een klant van een sekswerker doet wanneer die een sekswerker bezoekt.

HET KOPEN VAN SEKS

- je koopt ook geen massage of een nieuw kapsel. Je betaalt voor een dienst.

DRUGSVERSLAAFDE/JUNK

- junk betekent afval en mensen zijn geen afval, en het is lang niet altijd het geval dat iemand die drugs gebruikt ook met een verslaving leeft.

IEMAND DIE DRUGS GEBRUIKT

- neutrale bewoording van iemand die drugs gebruikt

ILLEGAAL BORDEEL/ ILLEGALE SEKSWONING/ ILLEGALE SEKSINRICHTING

- Vaak gaat het gewoon om een woning waar iemand een werkruimte of salon aan huis heeft. Soms is het een woning waar meerdere sekswerkers werken die niet op een vergunde werkplek willen of mogen werken.

SEKSWERKER UIT HUIS GEZET

- feitelijk correcte manier om de situatie uit te leggen wanneer dit de sluiting van een woonhuis betreft.

KWETSBARE VROUWEN

- iedereen is kwetsbaar en vrouwen niet per se méér dan mannen of non-binaire personen. Personen worden bovendien vaak kwetsbaar(der) gemaakt. Door wet en regelgeving, door geleefde ervaring, door discriminatie en uitsluiting. Het is niet oké als dergelijke processen niet worden benoemd, maar de sekswerker wel als kwetsbaar wordt gelabeld/ bestempeld zonder verdere uitleg. Daarnaast zijn er sekswerkers die problemen, dwang of uitbuiting meemaken in hun werk maar geen vrouw zijn.

SEKSWERKERS IN EEN KWETSBARE POSITIE

- dit geeft ruimte voor specifieke kwetsbaarheden waarin iemands toegang tot recht wordt belemmerd. Nog meer oké is het als je dat- of diegene wat/ die een sekswerker in een kwetsbare positie bracht, benoemt, zoals in: 'sekswerker die werd uitgesloten van Corona-gerelateerde overheidssteun'; 'sekswerker wiens gemeente geen mogelijkheden biedt voor legaal thuiswerken'; of: 'sekswerker die vanwege haar werk door de woningbouw uit haar huis is gezet'. Dit legt de verantwoordelijkheid terug bij de instanties die echt een verschil kunnen maken.

POOIER

- dit begrip verwijst naar een crimineel die personen dwingt tot het doen van sekswerk. De term wordt tegenwoordig vooral gebruikt om derde partijen te benoemen, denk aan een partner, thuiswonende volwassen kinderen, beveiligers, boekhouder, chauffeur of collega's.

derde partijen of een term die band van die persoon en de sekswerker duidt, zoals bijvoorbeeld partner, thuiswonende volwassen kinderen, beveiligers, boekhouder, chauffeur of collega's etc.

ILLEGALE PROSTITUTIE

- sekswerk in Nederland is juist legaal, sekswerkers kunnen wel op een onvergunde werkplek werken. We hebben het ook niet over illegaal autorijden (rijden zonder rijbewijs).

ONVERGUND SEKSWERK

- iemand doet sekswerk op een locatie zonder vergunning waar wel een vergunning nodig is. Een onvergunde sekswerker kan wel een kvk-registratie hebben en belasting gewoon betalen.

MENSENHANDEL GEBRUIKEN ALS HET OM SEKSWERK GAAT

- de term wordt vaak inwisselbaar gebruikt voor sekswerk, terwijl het iets heel anders is. Sekswerk is geen mensenhandel en mensenhandel is geen sekswerk.

SEKSWERK

- wanneer het over sekswerk gaat. Of mensenhandel als het daadwerkelijk over mensenhandel gaat.

UITSTAPPEN

- is een term die vaak gebruikt wordt door instanties die claimen sekswerkers te willen helpen, maar waar na het 'uitstappen' de hulp vaak stopt. Je zou deze term ook niet gebruiken voor het stoppen met een andersoortige baan (bijv. Prof. Bintjes is uitgestapt; Minister Rutte is uitgestapt etc.).

CARRIÈRE VERANDERING OF CARRIÈRE SWITCH

- iemand doet geen sekswerk meer en richt zich in plaats daarvan op een andere carrière.

JONGENSPROSTITUTIE

- wordt gebruikt voor (jonge) volwassen mannen die seks hebben met andere mannen voor geld. Sekswerk is geen kindermisbruik en kindermisbruik is geen sekswerk.

MSM-SEKSWERK

- MSM staat voor Mannen die Seks hebben met Mannen. Er zijn mannelijke sekswerkers die hen een service aanbieden.

Tips en tricks per specialisatie

En dan nog een aantal begrippen

Decriminalisatie gaat er vanuit dat alle aparte regels en wetten die sekswerkers criminaliseren, verdwijnen en dat mensen die het werk doen dezelfde toegang hebben tot justitie en gezondheidszorg als ieder ander. Volgens mensenrechtenorganisaties als Amnesty International en Human Rights Watch is decriminalisatie het enige model dat sekswerkers in staat stelt hun (arbeids)rechten effectief te claimen en hen daarmee meer veiligheid biedt.

Legalisatie betekent dat het werk wel legaal is, maar dat er nog een boel regels gelden, die niet gelden voor andere beroepen. Bij regulering kan het zo zijn dat sekswerk wel bij wet verboden is, maar dat het bijvoorbeeld gedoogd wordt met aparte regels, zoals we bijvoorbeeld zien bij de verkoop van softdrugs.

Criminalisatie is de laatste mogelijkheid in de aanpak van sekswerk. Daarbij is sekswerk bij wet verboden en staan er straffen op het uitoefenen van het beroep.

Het **Zweedse model** of **Nordic model**: deze vorm van wetgeving komt oorspronkelijk uit Zweden en stelt de klanten van een sekswerker strafbaar. In Nederland zijn het vooral christelijke politieke partijen en organisaties die dit model willen. Uitvoerig wetenschappelijk onderzoek in de verschillende landen waar het model is ingevoerd laat zien dat sekswerkers door de invoering van dit model onveilig zijn en vaker te maken krijgen met geweld, omdat hun werkzaamheden 'ondergronds' worden gedwongen.

In Nederland moet een sekswerker op veel plekken een vergunning hebben om te mogen werken, dit noemen we het **vergunningstelsel**. De gemeente geeft zo'n vergunning uit en die kan dus besluiten om geen vergunning te verlenen, waardoor iemand in theorie geen sekswerk kan doen. De meer dan 300 gemeenten in Nederland hanteren onderling vaak andere regels met betrekking tot het verlenen van een vergunning, waardoor er veel onduidelijkheid over bestaat. Omdat op sommige plekken sekswerkers die thuis willen werken aan dezelfde regels moeten voldoen als een groot bordeel, is het voor hun nagenoeg onmogelijk om een vergunning te krijgen. Voor de aanvraag van deze persoonlijke sekswerkvergunning komt dan de aanvrager met naam en adres tussen de andere vergunningaanvragen zoals een alcohol- of terrasvergunning voor een horecaonderneming of een omgevingsvergunning voor een bouwbedrijf op de gemeentelijke website of in de plaatselijke krant. Sinds de opheffing van het bordeelverbod in 2000 is ruim twee derde van de vergunde werkplekken in Nederland verdwenen.

Sekswerkers

Wanneer je als sekswerker gevraagd wordt om mee te doen aan een interview zijn er verschillende dingen om rekening mee te houden.

Wat wil jij van jezelf laten zien?

Voordat je toezeggingen doet is het handig jezelf af te vragen; 'wat wil ik over mezelf kwijt?' Misschien wil je wel je mening geven over een nieuwe wet, maar niet vertellen wat je ouders van je werk vinden. Wil je wel of niet herkenbaar in beeld? Wil je thuis geïnterviewd worden of op een neutrale plek? Gebruik je je eigen naam of je werknaam of misschien een heel andere naam? Maak daarover dan duidelijke afspraken met de journalist. Bedenk vooraf goed welke risico's, maar ook welke voordelen er zitten aan je mediaoptreden. Want eenmaal online of uitgezonden blijft het voor altijd vindbaar. Twijfel je nog steeds, overleg dan met een collega of neem contact op met een sekswerkorganisatie.

Wie is de journalist? Behalve iemands naam en het medium waar iemand voor werkt kun je ook vragen waarom iemand over sekswerk wil schrijven, heeft diegene dit al eerder gedaan en kan diegene je daarvan een voorbeeld sturen? Je kunt natuurlijk ook altijd even googelen. Vind je dat iemand genoeg kennis heeft en goed werk levert, dan kan dat reden zijn om aan een verhaal mee te werken. Lees je pertinente onwaarheden, dan kan dat een reden zijn om juist niet mee te doen. Vraag ook aan de journalist welke keuzes die zelf maakt en welke er door de eindredacteur (bijvoorbeeld de titel) of de beeldredacteur (de foto bij een verhaal) gemaakt worden. En vraag of de journalist deze gids gelezen heeft.

Wat is de bedoeling? De insteek van een artikel is altijd anders. Soms is het een meer persoonlijk verhaal, soms een nieuwsbericht over een onderwerp waarvoor alleen een korte uitleg of een mening nodig is. Vraag of de journalist je wil spreken voor jouw eigen expertise of voor een algemeen antwoord over sekswerk. Heb je het idee dat een journalist nog informatie mist, vertel dat dan. Vaak vinden journalisten het fijn als je meedenkt. Vraag ook of er nog andere mensen geïnterviewd worden en wie dat zijn; google hen ook. Zijn dit mensen die voor sekswerkerrechten zijn of juist tegen? Ook dit kunnen redenen zijn om wel of niet mee te doen. Vaak worden gesprekken of artikelen bedacht als een debat, waar twee meningen tegenover elkaar staan. Een beetje zoals een ruzie. Vraag je in zo'n geval af of jouw inbreng dan wel de aandacht en rol krijgt die het verdient. Bij twijfel, overleg met een collega of neem contact op met een sekswerkorganisatie.

Is het een live optreden? Een programma kan van te voren worden opgenomen of er kan sprake zijn van een live uitzending. Aan beide zitten voor- en nadelen.

Foto: RedInsight.org

Herkenbare beelden voor en door sekswerkers van RedInsight.org. Foto: RedInsight.org

Bij een live uitzending kan er niet in worden geknipt, je weet dan dus precies wat er de wereld in wordt gezonden. Maar je kunt ook met onverwachte vragen of situaties te maken krijgen, daar moet je mee om kunnen gaan. Zo doen er mogelijk opeens onverwacht tegenstanders van sekswerk mee aan een gesprek. Wees er dan van verzekerd dat jij altijd meer verstand hebt van het onderwerp en dat jouw geleefde ervaringen zwaarder wegen dan hun mening.

Mail je het me even? Leg gemaakte afspraken vast. Heb je met de journalist besproken welke naam je wilt gebruiken, of er een foto bijkomt, of en op welke manier je onherkenbaar zult zijn? Maar ook dat je vooraf de tekst kan controleren op feitelijke onjuistheden en wanneer de journalist daar een akkoord op wil? Zet deze afspraken even op de mail of op de app naar elkaar. Vraag expliciet nog om een 'akkoord' op dat bericht. Natuurlijk is vertrouwen het belangrijkste in een relatie, ook in die met een journalist. Maar wanneer je gemaakte afspraken op papier hebt sta je, mocht er toch iets mis gaan, steviger in je schoenen. Weet wel: het inhoudelijke gedeelte willen corrigeren botst soms met de persvrijheid van de journalist. Als je het met een bepaalde keuze van de journalist niet eens bent, kun je dat wel ter sprake proberen te brengen.

Wat vraag je me nu? Vaak kun je de journalist vragen je vooraf de vragen te sturen zodat je niet voor verrassingen komt te staan. Wees zorgvuldig met je antwoorden, want 'off the record' bestaat niet. Soms stellen journalisten vragen onder het motto 'de advocaat van de duivel spelen'. Ook al hebben die niet echt met het onderwerp te maken. Bedenk vooraf wat je daarop gaat zeggen. Dat kan ook iets simpels zijn als 'volgens mij hadden we het over een ander onderwerp'. Vermijd tijdens een interview over sekswerk het woord mensenhandel. Want doordat sekswerk en mensenhandel vaak in één zin genoemd worden, geloven veel mensen dat het hetzelfde is. En het publiek vergeet vaak de ontkenning in een antwoord. Wanneer je zegt 'ik ben geen slachtoffer' onthoudt iemand 'ik ben slachtoffer'. Zeg dus liever zinnen als 'ik kies zelf voor dit beroep' of 'ik bepaal zelf hoe ik mijn werk inricht'. Weet ook dat een journalist soms juist ook een voorzetje geeft in een vraag zodat jij de ruimte krijgt om te vertellen wat echt belangrijk is. Ook al praat je met de journalist tegenover je, je antwoorden zijn vooral voor het publiek thuis bestemd.

Ben ik in beeld? Denk samen met de journalist of fotograaf na over de locatie waar, en hoe je straks in beeld komt. De media willen graag beelden hebben waarbij meteen duidelijk is dat het over

sekswerk gaat. Dat levert vaak ook weer clichématige beelden op. De foto of video gaat straks misschien wel het hele land door, laat je dus afbeelden op een manier die jij daarvoor geschikt vindt. Vraag of je foto alleen voor dit artikel is of dat de foto ook in een beeldbank opgenomen wordt. En geef bijvoorbeeld aan dat dan jouw beeltenis niet gekoppeld mag worden aan gedwongen sekswerk of bij stukken over onvergund sekswerk. Soms kun je met de fotograaf afspraken maken over het verdelen van de vergoeding als foto's in een beeldbank komen.

Iets aan laten passen? De kop boven een artikel wordt soms door iemand anders dan de schrijver boven het stuk gezet. De journalist die jij gesproken hebt, heeft daar soms geen zeggenschap over. Dat ligt eraan hoe een redactie te werk gaat en dat verschilt nogal. Bij een krant is de kans groot dat de schrijver van het artikel niks met de kop te maken heeft, op een internetredactie is het vaak juist wel de journalist die de kop bedenkt. Ook als er een niet-passende foto boven een on-

line artikel staat, kun je altijd vragen of dat aangepast kan worden. Als je aan de journalist uitlegt waarom jij denkt dat dat nodig is, staat die daar vaak voor open. Een krant of tijdschrift wordt gedrukt, dus dan is dat achteraf helaas niet meer mogelijk. Zelfs een online video kan aangepast worden, als bijvoorbeeld je naamtitel niet zoals afgesproken is. Hou er wel rekening mee dat dit voor een journalist en redactie veel meer werk is dan een aanpassing in een tekst of een andere foto bij een stuk zetten. Kom je er niet samen uit en is de relatie op z'n einde, dan kun je als geïnterviewde bij feitelijke onjuistheden ook rectificatie eisen bij de Raad voor de Journalistiek of via de rechter. Maar liever ben je dat beide voor door goede communicatie vanaf het eerste contact.

Goede relatie! Tot slot: bouw een goede relatie op met een of meerdere journalisten waarvan je het idee hebt dat ze geïnteresseerd in het onderwerp zijn. Hen kun je zelf ook benaderen door een verhaal bij ze te pitchen. Dat vinden ze vaak alleen maar fijn.

Foto: RedInsight.org

Schrijvende journalisten en verslaggevers

Publiek. Het ligt misschien voor de hand maar sekswerkers zijn niet alleen een onderwerp, ze zijn ook je publiek. Zeker als het items over sekswerk betreft.

Weet wie je vraagt. Sekswerkers zijn de experts op het gebied van sekswerk. Zij kennen het vak als geen ander en kunnen je er alles over vertellen. Over de wetgeving, de dagelijkse praktijk en over problemen die spelen. Maar net als journalisten zijn niet alle sekswerkers hetzelfde of doen ze hetzelfde werk. Houd daar rekening mee als je mensen benadert. Iemand die webcamt doet iets heel anders dan iemand die als escort werkt. Vraag je ook af: in hoeverre kan deze spreker iets zeggen dat mijn verhaal daadwerkelijk beter maakt? Zeker in een publicatie die qua opzet niet alleen

leunt op een persoonlijk verhaal, is het heel fijn als een sekswerker sterke binding heeft met de gemeenschap. Dit zijn veelal de mensen met de meeste kennis, op zowel nationaal als internationaal niveau. En ook de mensen die je eventueel naar andere goede bronnen kunnen doorverwijzen. Veel verhalen hebben niet twee maar meerdere kanten. Denk je dus goed wie je als 'andere kant' aan het woord laat. Kloppen de cijfers en beweringen die je krijgt? Waar is wel of geen wetenschappelijke grond voor? En hoe neutraal is dan neutraal? Het klinkt misschien overdreven, maar: google een woordvoerder eens. Waar houdt iemand zich nog meer mee bezig. Zeker bij politiek beladen onderwerpen als sekswerk wordt ook daar je verhaal gegarandeerd beter van.

Sekswerker Linda Lush op 3 manieren geportretteerd op haar werkplek. Foto: Sabine Joosten

Belangenbehartigers. In Nederland is een groot aantal organisaties op verschillende vlakken met sekswerk bezig. Veel van deze organisaties zijn aangesloten bij de SWAD. Door het hele land zijn er groepen sekswerkers die voor hun belangen opkomen en zijn er zorgklinieken die zich specialiseren in het helpen van sekswerkers. Bij dit soort organisaties is enorm veel kennis over het werk en de mensen die het doen. Maak hier gebruik van. Als ze je niet direct kunnen helpen, weten ze altijd wel iemand die je wel kan bellen over een bepaald onderwerp.

Belang van de kop. We weten allemaal hoe ontzettend belangrijk de kop boven een verhaal is. Je verhaal kan nog zo goed zijn, als je kop niet zo lekker is, gaat niemand het lezen. Het kan daarom verleidelijk zijn om 'het randje op te zoeken'. Dat kan. Houd er wel rekening mee dat je het over mensen hebt. Gedetailleerd geweld of scheldwoorden zijn nooit fijn om te lezen, en zeker niet in grote letters boven een verhaal waar je als sekswerker aan hebt meegewerkt. Het kan natuurlijk gebeuren dat jij helemaal niet over de kop beslist, maar je eindredacteur de kop er later nog boven zet. Overleg dan altijd even wat je hebt afgesproken met de sekswerker(s) die je gesproken hebt en wat je zelf graag zou willen.

Fotografen en beeldmakers

Soms lijkt het alsof er maar drie manieren zijn om sekswerkers af te beelden. Als een paar benen in hoge hakken naast een stilstaande auto, 's avonds werkend in een raamgebied of huilend in een hoekje. Dit lijken vaak ook de enige beelden die gebruikt worden bij nieuwsitems over mensenhandel. Heel veel sekswerkers herkennen zich niet in deze beelden. Er wordt immers nauwelijks op straat gewerkt in Nederland en ook raambordelen staan landelijk onder druk. Om nog maar te zwijgen over je beroep regelmatig te zien worden afgebeeld als iets angstigs en verdrietigs. Tijd dus voor nieuwe beelden. Samen met sekswerkers en beeldmakers werkten we daarom aan een collectie van nieuwe beelden die ook via een aantal grote beeldbanken te verkrijgen zijn.

Anonimiseren. Om stigmatisering tegen te gaan wil je sekswerkers het liefst volledig in beeld. Foto's waarbij iemand een balkje voor, of erger een afgesneden hoofd heeft, depersonaliseren en versterken het idee van criminogeniteit. Toch wil en kan niet iedere sekswerker veilig herkenbaar op de foto. Er is een heel scala aan mogelijkheden om een afbeelding van een sekswerker op een chique manier te anonimiseren. Denk daarbij aan een daadwerkelijke, niet in het oog springende vermomming maar ook door te werken met scherpheid/diepte werking. Houd hierbij rekening met het feit dat ook de omgeving iemands identiteit kan verklappen - of juist verhullen. Bespreek dus goed met elkaar wat er in beeld komt en hoe, en pas waar nodig de locatie hier op aan.

Clichés. Een goed persbeeld spreekt voor zich. Gezien het publiek vaak een eendimensionaal beeld heeft van sekswerk zijn we dus helaas vaak aangewezen op de

eerder genoemde clichés. Want niemand herkent een foto van een sekswerker die diens kinderen naar school brengt, als sekswerker. Maar door clichés te blijven herhalen, herhalen we ook de negatieve stereotypering. Gebruik ze dus wel maar probeer ze in te zetten om het beeld dat we van sekswerkers hebben te verbreden.

Vraag het een sekswerker. Sekswerkers weten heel goed hoe hun dagelijkse bezigheden er uit zien. Voor sekswerkers voelt dat soms misschien zelfs als een beetje saai maar voor niet-sekswerker-fotografen zijn ze soms niet eens van te voren te bedenken. Heb het daar met elkaar over als je sekswerk of een sekswerker portretteert.

Tekst. Wanneer je een foto aanbiedt bij een beeldbank zorg dan voor een passende tekst. Geef informatie over de context waarin de foto is genomen en voor wat voor artikelen de afbeelding gebruikt mag worden. Bij sekswerk geldt vaak een 'niet gebruiken bij' wens. Wanneer je dit noteert, wordt zo'n foto juist wél getoond als iemand een bepaalde zoekterm gebruikt. Dit kun je omzeilen door een paar letters door sterretjes te vervangen, of een i door een l, een o door een nul. Bijvoorbeeld 'niet gebruiken bij artikelen over dw*ng, ultbulting of m3n-senhandel'.

Sekswerkers van de Peepshow Hoes tijdens hun protest actie tegen de sluiting, in hun zelfgebouwde werkplek. Anoniem afgebeeld. Foto: Sabine Joosten

Beeldredacteurs

Diversiteit. Sekswerkers zijn niet alleen jonge blonde (trans) vrouwen uit Oost-Europa die achter het raam in Amsterdam werken. Sekswerkers zijn ook non-binaire mensen en (trans) mannen, uit Nederland of waar dan ook in de wereld, die een heel scala aan specialisaties hebben. Dat mag gezien worden.

Het juiste werk. Regelmatig zien we bij een artikel over onvergund thuiswerk een foto van raamwerkers in Amsterdam, dat is niet alleen onjuist, het maakt ook dat de berichtgeving over sekswerk verder vertroebelt en daarmee het stigma groeit. Een afbeelding van het daadwerkelijke soort sekswerk genoemd in een artikel is dus belangrijk.

Uit onderzoek van de GGD en het RIVM blijkt dat er onder sekswerkers de minste SOA's voorkomen. In Nederland kunnen sekswerkers voor hun seksuele gezondheid terecht bij speciale SOA spreekuren. Foto's: Sabine Joosten

Check het bijschrift. Wanneer je als sekswerker meewerkt aan een rapportage over het sluiten van jouw vergunde werkplek en je ziet vervolgens je foto terug bij ieder artikel over mensenhandel, dan is dat op z'n zachts gezegd kut. Check dus goed in welke context een foto genomen is. Kijk ook of de fotograaf informatie heeft verstrekt bij welke onderwerpen een foto wel of niet gebruikt mag worden.

Plaats eens een sekswerker. Sekswerkers zijn naast sekswerker ook ouder, mantelzorger, longcovidiënt, ondernemer. Dus als je dan toch graag kiest voor een foto van een raamgebied, plaats die dan eens bij een stuk over zelfstandig ondernemerschap.

Eindredacteurs

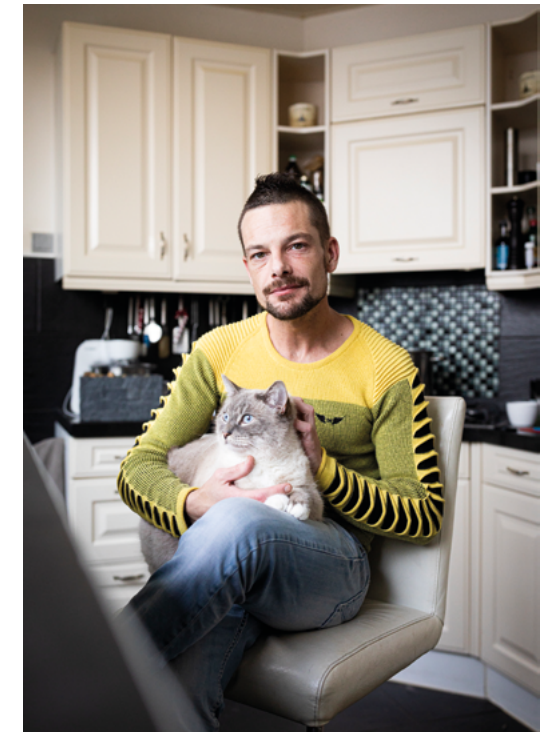
De gevolgen van je kop. Natuurlijk moeten zoveel mogelijk mensen je artikelen lezen en video's bekijken. Ook voor de sekswerker(s) in je verhaal is dat alleen maar tof. Houd er wel rekening mee dat je het altijd over mensen hebt en dat je dus niet ten koste van alles die clicks kan binnenslepen. Houd het bij wat er in het stuk staat, verknutsel geen quotes en laat mensen in hun waarde. Dat laatste kan dus ook betekenen dat een spreker misschien scheldwoorden gebruikt, maar je er dus bewust voor kiest om die niet in de kop te gebruiken (of misschien helemaal niet over te nemen), hoe 'lekker' het misschien ook klinkt. Op die manier kun je bijvoorbeeld ook re-

"Er zijn heel veel mensen die knuffels en seks tekortkomen. Ik kan in dit vak al mijn liefde en zaligheid kwijt. Ik heb mijn roeping gevonden in het leven." Jorma Bos. Foto: Tammy van Nerum

kening houden met geweld. Vraag je af: hoe specifiek wil je dat vermelden? Natuurlijk moet je niet liegen over wat er gebeurd kan zijn, maar hoeveel details moet je vermelden? Sekswerkers zijn net als journalisten kwetsbare wezens; niemand vindt het fijn om een potentieel traumatische gebeurtenis letter voor letter terug te moeten lezen, zeker niet in dikke chocoladeletters op de voorpagina.

Bescherm je interviewees. Denk goed na over de nazorg bij een publicatie. Is er bijvoorbeeld iemand beschikbaar om reacties onder een facebookpost te modereren? En wat doe je als een sekswerker ondanks alle voorzorgsmaat-

"Vanwaar rust er een maatschappelijk taboe op seks tegen betaling? Men spreekt wel van het oudste beroep ter wereld, maar niemand mag het kennelijk uitvoeren" Dennis. Foto: Tammy van Nerum

gelen toch herkend wordt? Het kan het vertrouwen wederzijds erg bevorderen als een sekswerker hier vooraf met een journalist over praat en je samen afspraken maakt. Natuurlijk kun je het nooit helemaal dichttimmeren, maar als je interviewee vooraf op de hoogte is van eventuele risico's en mogelijke maatregelen, scheelt dat achteraf mogelijk een hoop gedoe of geweld.

Sekswerk in de diversiteitscommissie.

Op veel redacties zijn er groepen collega's die samen praten en nadenken over diversiteit. Het gaat dan vaak (terecht) over etnische of culturele achtergrond, religie, huidskleur of gender. Het is inmiddels heel logisch dat in een verhaal

EliteVIPElite: "De politie heeft mij geslagen en opgesloten. Ik word in mijn land gediscrimineerd omdat ik een transseksueel leven leid. Ik kon niets anders doen dan prostitutie. Ik vluchtte van Moldavië naar Nederland. Zelfs hier ben ik niet altijd veilig. Er is veel haat jegens ons" Foto: Tammy van Nerum

over trans mensen, ook daadwerkelijk trans mensen aan het woord komen en dat een verhaal over racisme niet alleen maar witte sprekers heeft. Toch gebeurt het vaak dat in publicaties over sekswerk de mensen die het werk daadwerkelijk doen, niet terug te zien of lezen zijn. Gemiddeld genomen zijn de leden van een diversiteitscommissie erg bezig met representatie en dus bij uitstek de collega's om dit als eerste onder de aandacht te brengen.

Wie schrijft er niet of wel over sekswerk?

Tijdens de focusgroepen bleek dat niet zomaar iedereen een stuk over sekswerk mag schrijven. Zo was er een sekswerker die tijdens een mediastage collega's niet mocht aanspreken op fouten in verhalen over sekswerk. De eindredacteur en stagebegeleider hadden te veel moeite met diens sekswerkzaamheden. Een redacteur, en partner van een sekswerker, werd verboden artikelen over sekswerk of zelfs seksualiteit te maken. Dezelfde regels golden niet voor andere expertises of voor partners van bijvoorbeeld leraren of politieagenten. Zonde want vaak heeft zo iemand juist bijzonder goed toegang tot de gemeenschap of al een voorsprong qua kennis. Dat is bij sekswerk echt niet anders.

Deel deze gids. Het hartstikke goed dat jij nu deze gids leest, maar deel hem ook vooral met mensen die op dagelijkse basis verhalen maken. Als je collega's weten wat er van ze verwacht wordt in de omgang met een spreker, zal het interview, verhaal of de video makkelijker tot stand komen. De sekswerker voelt zich gehoord en de journalist die het verhaal maakt, houdt er een goed gevoel aan over.

"Sekswerkers zijn mensen die ook gewoon hard werken. Net als andere mensen met een baan" Wendy. Foto: Tammy van Nerum

Studenten

Weet wie je wat vraagt. Veel sekswerkers die zichtbaar zijn in de media krijgen veel vragen van studenten. Voor interviews, onderzoeken, algemene informatie. Nu is dat allereerst heel vleidend maar het vraagt ook vaak net wat meer tijd dan een wanneer een doorgewinterde journalist belt voor een quote. Lees je dus goed in. Probeer algemene vragen te researchen of stel ze aan sekswerkerorganisaties in plaats van individuele sekswerkers. Zoek ook uit of jouw vragen wel echt passen bij de sekswerker die je wil interviewen.

Weet wat je wie vraagt. Een bachelorscriptie of een opdracht 'kort nieuwsitem' is natuurlijk heel belangrijk, maar het levert een sekswerker niet zoveel op. Wanneer er geen publicatie plaatsvindt is er geen exposure voor 'de goede zaak' of voor de sekswerker zelf. Financiële compensatie

is voor sommige sekswerkers de enige mogelijkheid om tijd vrij te kunnen maken voor dit soort interviews. Is dat geen mogelijkheid voor jou als student, kijk dan of je op een andere manier kunt bijdragen. Je zou jouw tijd in vrijwilligerswerk kunnen aanbieden. Misschien kun je helpen bij een volgende sekswerkerrechten-demonstratie of komt jouw studie-expertise op een andere manier van pas.

Houd contact. Koppel terug wat je met een interview of een onderzoek gedaan hebt. Het is altijd leuk om te lezen dat een bijdrage tot een goed cijfer heeft geleid. Een een kopietje van een korte video of een tekst is tegenwoordig ook zo gedeeld. Ga je na je studie aan het werk binnen je vakgebied, laat het dan ook weten, want de basis voor een goede werkrelatie is dan immers, als het goed is, al gelegd.

When the coronavirus hit the world I found myself alone, in a new country where i didn't have any family nor friends. Sex work was the only way in which I could help myself, sex work and the sex work community helped me when nobody else could, I dug myself out of the situation I was in." Tania. Foto: Sabine Joosten

Tot slot

Tot slot. Met dit project hopen we een gezamenlijke stap te zetten richting eerlijkere en meer genuanceerde beeldvorming over sekswerk in de media. Door deze gids, meer beeldmateriaal en met elkaar in dialoog te gaan en te blijven, verminderen we stigma en vooroordelen over sekswerk.

Het zal niet altijd makkelijk zijn. Tijdens het organiseren van de focusgroepen merken wij dat zowel journalisten als sekswerkers 'beeldvorming verbeteren' soms interpreteerden als 'rooskleurig' of 'goed'. Wij streven juist naar een compleet beeld van sekswerk. Een beeld dat recht doet aan de verhalen van alle sekswerkers, juist in al hun diversiteit.

We hoeven sekswerk niet leuk of goed te vinden om bij te willen dragen aan minder geweld tegen sekswerkers. Berichtgeving in de media speelt hier een essentiële rol in.

Dankjewel! Want door het lezen van deze gids hebben we je hopelijk een stukje op weg mogen helpen naar het maken van meer genuanceerde media over sekswerk. Voel je ook vrij om deze gids te delen met collega's. En gebruik vooral ook het beeldmateriaal dat via dit project tot stand kwam. Voor meer informatie, beeldmateriaal, nuttige links en updates over deze gids kijk je op

www.Reimaginingsexwork.nl

Wij geloven dat alle beetjes helpen. Zo zorgen we stap voor stap voor een veiligere wereld voor sekswerkers. En voor een goed geïnformeerde samenleving.

Hartelijk dank,

Reimagining Sex Work.

Foto: Juan

